

MaaRaksa-hanke edistää maanrakennusalan elinvoimaa ja digitalisaatiota

13.12.2024

Johdanto

MaaRaksa-hanke on Etelä-Pohjanmaan alueelle suunnattu kehittämis- ja investointiprojekti, jonka tavoitteena on vahvistaa maanrakennus- ja rakennusalan pk-yritysten kilpailukykyä ja elinvoimaa. Ala kamppailee tällä hetkellä monien haasteiden kanssa, kuten digitalisaation hitaan etenemisen ja taloudellisen taantuman vaikutusten parissa. Hankkeen avulla pyritään tukemaan alan yrityksiä näiden esteiden ylittämisessä sekä luomaan kestävän kehityksen mukaisia toimintamalleja, jotka hyödyttävät niin liiketoimintaa kuin ympäristöä.

Projektin erityispiirteenä on sen alueellinen painotus, joka huomioi paikallisten yritysten tarpeet ja mahdollisuudet. MaaRaksa-hanke tuo konkreettisia ratkaisuja pk-yrityksille muun muassa työpajojen ja demonstraatioiden kautta. SeAMKin rakennuslaboratorioon tehtävät investoinnit tarjoavat yrityksille uudenlaisia oppimis- ja kehittämisympäristöjä, jotka tukevat myös tulevaisuuden liiketoiminnan suunnittelua. Tämän hankkeen kautta Etelä-Pohjanmaa voi asettaa uusia standardeja maanrakennus- ja rakennusalan kehittämiselle.

Hankkeen tausta ja tavoitteet

MaaRaksa-hanke sai alkunsa tarpeesta vastata Etelä-Pohjanmaan maanrakennus- ja rakennusalan pk-yritysten ajankohtaisiin haasteisiin. Alueella toimivat yritykset kohtaavat tällä hetkellä useita rakenteellisia ja taloudellisia ongelmia, kuten digitalisaation hitaasta hyödyntämisestä johtuvan tehokkuusvajeen, joka hidastaa alan kehitystä. Lisäksi alan toimintaympäristöön vaikuttavat kestävän kehityksen vaatimukset, jotka korostavat ympäristöjen ennallistamista ja vastuullisempia käytäntöjä.
Hankkeen päätavoitteena on vahvistaa alan elinvoimaa ja auttaa pk-yrityksiä kehittämään toimintaansa digitalisaation ja uusien teknologioiden avulla (SeAMK, i.a.). Lisäksi hankkeessa tuetaan yrityksiä ympäristövastuullisessa toiminnassa, kuten turvetuotannosta vapautuneiden alueiden ennallistamisessa ja uudelleenkäytössä. Hankkeen konkreettiset toimenpiteet, kuten työpajat ja demot, tarjoavat yrityksille mahdollisuuden osallistua aktiivisesti kehitystyöhön ja hyödyntää hankkeessa luotuja uusia ratkaisuja.

Tavoitteet ovat selkeät: MaaRaksa-hanke haluaa tunnistaa ja ratkaista alueen yritysten kehittämistarpeet, tuottaa digitalisaatioon liittyviä esimerkkimalleja ja demototeutuksia sekä edistää kestävää kasvua, joka hyödyttää paitsi yrityksiä myös koko Etelä-Pohjanmaan aluetta.

Keskeiset toimenpiteet ja pilotit

MaaRaksa-hankkeen keskeiset toimenpiteet on suunniteltu tukemaan maanrakennus- ja rakennusalan pk-yrityksiä monipuolisesti ja konkreettisesti. Hanke jakautuu viiteen työpakettiin, joista jokainen keskittyy eri osa-alueisiin, kuten yritysten tarpeiden kartoitukseen, digitaalisten ratkaisujen kehittämiseen, oppimisympäristöjen investointeihin ja tulosten jalkauttamiseen. Näiden työpakettien tavoitteena on varmistaa, että hankkeessa luodut ratkaisut ovat paitsi innovatiivisia myös helposti sovellettavissa käytännön työelämään.

Teemahaastattelut ja työpajat muodostavat hankkeen perustan. Niiden avulla kartoitetaan yritysten ajankohtaiset haasteet ja kehitystarpeet, joihin hankkeen toimenpiteet kohdistetaan. Näitä tarpeita vastaamaan toteutetaan demot ja pilotit, jotka tarjoavat konkreettisia ratkaisuja yrityksille. Esimerkiksi hankkeessa suunnitellaan 3D-kuvauksiin ja virtuaalitodellisuuteen perustuvia innovaatioita, kuten talojen ja rakennusprojektien esittelyä virtuaalisissa ympäristöissä.

Rakennuslaboratorion investoinnit tukevat hankkeen tavoitteita tarjoamalla yrityksille mahdollisuuden testata ja kehittää uusia teknologioita ja materiaaleja käytännössä. Esimerkkeinä ovat betonin ja teräsrakenteiden koetusympäristöt, jotka mahdollistavat kestävyyden ja ympäristöystävällisyyden arvioinnin. Näiden lisäksi hankkeen tuloksia levitetään laajasti tiedotustilaisuuksien ja työpajojen kautta, jotta kehitetyt toimintamallit ja teknologiatiedot saavuttavat mahdollisimman monen alan toimijan.

Pilotointien kautta MaaRaksa-hanke tarjoaa käytännön esimerkkejä siitä, miten digitalisaatio ja uudet teknologiat voivat tuoda tehokkuutta, kestävyyttä ja kilpailuetua alan yrityksille. Tavoitteena on luoda toimintamalleja, jotka ovat sovellettavissa myös muihin toimialoihin, vahvistaen samalla koko Etelä-Pohjanmaan kehitystä.

Vaikuttavuus ja yhteistyö

MaaRaksa-hankkeen vaikuttavuus perustuu sen kykyyn yhdistää paikallisten pk-yritysten tarpeet, tutkimuksen tuottama tieto ja digitalisaation mahdollisuudet. Hanke ei ainoastaan tue yksittäisten yritysten kehitystä, vaan myös vahvistaa koko Etelä-Pohjanmaan alueen kilpailukykyä ja elinvoimaa. Tämä saavutetaan konkreettisilla toimilla, kuten yrityksille suunnatuilla työpajoilla, laboratorioinvestoinneilla ja uuden tiedon jalkauttamisella yritysten käytäntöihin.

Hanke tuo yrityksille mahdollisuuksia kehittää toimintaansa kohti digitaalisesti ja ympäristön kannalta kestävämpää tulevaisuutta. Teemahaastatteluiden ja työpajojen kautta kerätty tieto auttaa tunnistamaan pk-yritysten erityistarpeita, joihin hanke vastaa käytännön ratkaisuilla. Esimerkiksi rakennuslaboratorion uudet testausympäristöt tarjoavat yrityksille mahdollisuuden kehittää ja testata materiaaleja, jotka täyttävät alan muuttuvat vaatimukset.

Yhteistyö on hankkeen keskiössä. SeAMKin vetämässä projektissa mukana ovat paitsi alueen yritykset myös kehitysyhtiöt, kuten Järvi-Pohjanmaan Yrityspalvelu Oy ja Alavuden Kehitys Oy, jotka tukevat hankkeen tavoitteita ja auttavat yhdistämään yritykset oikeisiin resursseihin. Yhteistyö laajenee myös korkeakoulun ja yritysten välillä pitkällä aikavälillä, jolloin hankkeen tulokset palvelevat tulevaa liiketoimintaa ja koulutusta.

MaaRaksa-hankkeen pitkäaikaisena tavoitteena on luoda toimintamalleja, jotka ovat monistettavissa myös muihin toimialoihin ja alueisiin. Lisäksi hanke luo pohjaa uusille kehityshankkeille, joilla on tarkoitus jatkaa digitalisaation syventämistä rakennusalalla. Tämä tekee MaaRaksa-hankkeesta merkittävän askeleen kohti tulevaisuuden kestävää ja innovatiivista rakennusalaa.

Tulevaisuudennäkymät

MaaRaksa-hanke luo vahvan perustan maanrakennus- ja rakennusalan pitkäjänteiselle kehittämiselle Etelä-Pohjanmaalla. Hankkeen aikana kerätty tieto ja toteutetut pilotit antavat yrityksille välineitä vastata tulevaisuuden haasteisiin digitalisaation ja kestävän kehityksen saralla. Näiden tulosten odotetaan tuovan konkreettisia parannuksia yritysten tehokkuuteen, ympäristöystävällisyyteen ja kilpailukykyyn.

Hankkeen päättyessä vuonna 2026 SeAMK ja mukana olevat yhteistyökumppanit tähtäävät hankkeen tulosten hyödyntämiseen uusien projektien ja koulutushankkeiden muodossa. Erityisesti digitalisaatioon liittyvät teknologiat, kuten 3D-mallinnus ja virtuaalitodellisuuden sovellukset, tarjoavat mahdollisuuksia laajentaa hankkeen oppeja myös muihin toimialoihin.

Tulevaisuudessa MaaRaksa-hankkeen tulokset voivat toimia mallina muille alueille ja hankkeille, jotka pyrkivät kehittämään maanrakennus- ja rakennusalan toimintaa. Lisäksi suunnitteilla on hankkeita, jotka jatkavat MaaRaksa- hankkeella aloitettua työtä syventämällä digitaalisten ratkaisujen soveltamista ja laajentamalla niiden vaikutuksia entisestään.

MaaRaksa-hanke ei ainoastaan ratkaise tämänhetkisiä haasteita, vaan se luo uudenlaista ajattelua ja toimintamalleja, jotka kantavat hedelmää vielä vuosia hankkeen päättymisen jälkeen. Tämän ansiosta Etelä-

Pohjanmaa voi jatkossakin toimia innovaatioiden ja kestävän kehityksen edelläkävijänä maanrakennus- ja rakennusalalla.

Artikkelia on valmisteltu osana MaaRaksa – Uutta suuntaa ja elinvoimaa maanrakennus- ja rakennusalan pk-yrityksiin Etelä-Pohjanmaalla -hankeparia, johon liittyvät kehittämis- ja investointihankkeet, ja haluamme kiittää hankkeen ja tämän artikkelin rahoittamisesta Etelä-Pohjanmaan liittoa JTF-rahoitusinstrumentin kautta. Kyseinen hanke on Euroopan unionin osarahoittamana. Artikkelia valmisteltaessa on käytetty tekoälyä apuna (ChatGPT, i.a.)

Juha-Matti Arola
projektipäällikkö, TKI
SeAMK

Juha-Matti Arola on kokenut projektipäällikkö, joka on erikoistunut EU-rahoitteisiin ESR-, JTF- ja EAKR-hankkeisiin ja tällä hetkellä hän vetää useita hankkeita mm. tätä MaaRaksa-hanketta, matkailuun ja yksityismetsien hyödyntämiseen liittyvää Havu-hanketta sekä tiedolla johtamisen hyödyntämiseen liittyvää VauhtiData-hanketta. Hän yhdistää vahvan teknologisen ja pedagogisen osaamisen, joilla tuetaan pk-yritysten toimintaa ja alueen kehittymistä koko Etelä-Pohjanmaan alueella.

Lähteet

ChatGPT, i.a. ChatGPT 4o-malli. https://www.chatgpt.com/
SeAMK, (i.a) MaaRaksa-hanke. https://projektit.app-staging.seamk.hion.dev/maaraksa/